

Fylkesmannen i Oppland
Serviceboks
2626 Lillehammer

Deres ref:

Deres dato:

Vår ref:

Dokument2

Vår dato:

05.02.08

Forvaltningsplan for de store verneområdene i Rondane – høringsuttalelse

Vi viser til tilsendt forslag til forvaltningsplan, og vi registrer at det er stort engasjement omkring forslaget.

Generelt

I Soria Moria erklæringen, referert i plandokumentet side 10, går det fram at regjeringen vil:

”- legge fram en handlingsplan for bærekraftig bruk og skjøtsel av nasjonalparker og andre verneområder. Det påbegynte arbeidet med å utvikle nasjonalparkene som en ressurs for lokalsamfunnene og for lokal verdiskaping skal fortsette.”

Høringsbrevet fra Fylkesmannen beskriver hvordan miljøforvaltningen tolker signalene fra Soria Moria:

”Hovedutfordringen for de store verneområdene i Rondane er å legge opp til en forvaltning som tar vare på naturkvalitetene, og eventuelt forbedrer disse, samtidig som området fortsatt kan utnyttes til jakt, fiske, friluftsliv og tradisjonell landbruksvirksomhet og reiseliv innenfor rammene av verneformålet. Forvaltningen skal være langsiktig og planen gjør avveininger mellom bruk og vern innenfor rammen av verneforskriften. I de tilfellene det er motstridende interesser mellom bruk og vern, skal som hovedregel brukerinteressene vike til fordel for verneformålet. Dette følger av sentrale retningslinjer, der også føre var prinsippet er sentralt.”

Vår hovedinnvending mot forvaltningsplanen er at intensjoner om utvikling av områdene som en ressurs for lokalsamfunnene og for lokal verdiskaping ikke følges opp. I stedet er planen full av konkrete forslag på hvordan begrense den aktivitet og næring som finnes i områdene i dag.

Vi mener også det er svært uheldig at en forvaltningsplan kommer så lang tid etter at forskriftene for nasjonalparken og landskapsvernområdene ble vedtatt. Forskriftene, som ble vedtatt i 2003, gir mange henvisninger til forvaltningsplanen, som da kommer 5 år senere.

Selv om det var et utkast til forvaltningsplan fra 2000 vedlagt planforslaget for verneområdene, er dette forslaget som nå er på høring mer detaljert og har vesentlige

innstramminger i forhold til utkastet fra 2000. Dette gjelder både uttak av løsmasser til veier, bruk av bygninger til turismeformål og åpningstider på veier, for eksempel i Frydalen. Videre var utkastet fra 2000 også lite konkret på begrensninger i stikking og preparering av løyper. En annen vesentlig forskjell fra utkastet fra 2000 er inndelingen av verneområdene i forskjellige soner, noe som delvis er forlatt.

Disse innstrammingerne er sikkert mye av grunnen til at temperaturen i debatten er blitt forholdsvis høy rundt forslaget. Et forholdsvis moderat utkast dempet jo også noe på motstanden til planen i sin tid, og førte sikkert til noe mindre debatt på flere punkter som nevnt.

Etter vår mening er det svært uheldig at det nå kommer forslag til forvaltningsplan der en foreslår å stramme inn i forhold til gjeldende praksis og det som lå i utkast til forvaltningsplan da forskriftene ble vedtatt.

Villreinen er viktigste verneformålet i området. Villreinstammen har vokst jevnt de siste 35 årene. Samtidig foregår en naturlig utvidelse av villreinsens leveområde. Disse to elementene tolker vi slik at villreinen tåler og tilpasser seg den aktiviteten som har vært og er i området. Ut fra dette mener vi det er unødvendig å sette enda sterkere restriksjoner på bruken av nasjonalparken og landskapsvernområdene innenfor det aktuelle området. Villreinen er etter vår vurdering ikke truet med dagens forvaltning.

Så til de enkelte punktene som det er bedt spesielt om kommentarer på i forslaget til forvaltningsplan:

Ombygging og tilbygg

Det er først og fremst i landskapsvernområdene vi har sætrer som kan være aktuelle å bygge om og eventuelt utvide. Her setter forslaget til forvaltningsplan etter vår oppfatning alt for strenge regler både i forhold til tillatt areal på sæterstuene samt til formålet/bruken av disse. Vi mener det må være mulig å drive noe næringsutvikling i disse områdene, der turisme og utleie av sæterhus/hytter kan være aktuelt. Da bør det åpnes for noe større bygg enn de foreslåtte 70 kvadratmeter, samt at det også bør åpnes for å sette opp ekstra utleieenheter der dette passer inn i sætermiljøet.

Uansett mener vi at alle må få lov til å utvide sæterstuene til det maksimumsarealet som settes, uavhengig av størrelse på stuen ved vernetidspunktet. I motsatt fall blir virkningen av planen for vilkårlig.

Uttak av løsmasser

Det må være riktig, også ut fra et miljøhensyn, å kunne bruke løsmasser fra nærområdet til vedlikehold av veiene. Dette er mye mer miljøvennlig og billigere enn å frakte grus fra bygda. Derfor mener vi forvaltningsplanen må være fleksibel på dette punktet.

I utkastet til forvaltningsplan fra 2000 vises det til rapporter som gjør det mulig med grusuttak både i Grimsdalen og Frydalen. Vi støtter forslaget om grusuttak som lå i utkast til forvaltningsplan fra 2000, og mener dette er den mest fornuftige løsningen.

Merkete stier og løyper

Ut fra det vi skrev innledningsvis om at villreinstammen vokser, mener vi det er liten grunn til å foreta store endringer eller innstramminger i forhold til dagens praksis.

For å kunne fortsette med næringsvirksomhet og næringsutvikling innen turistnæringa, må stikking og kjøring av løyper kunne gjøres hele vinteren. Det blir en helt uholdbar situasjon for næringas utviklingsmuligheter, hvis de ikke skal kunne preparere skiløyper i forbindelse med jula.

Ferdsel som kan skade naturmiljøet

Forvaltningsplanen legger opp til en veldig streng og restriktiv praksis når det gjelder for eksempel hvor en kan sykle, ha organiserte turer til fots, samt gjennomføre rideturer. Vi forstår at det må være noen restriksjoner, men forslaget til forvaltningsplan setter alt for store hindre for dette, og gir dermed for små muligheter til å knytte dette opp mot annen turistvirksomhet.

Motorferdsel

Forslaget til forvaltningsplan er for kategorisk når det gjelder tidspunkt for når veien gjennom Grimsdalen kan brøytes. For å unngå at vannet ødelegger veien under snøsmeltinga, er det vesentlig å få brøytet veien tidligst mulig i mai. Brøyting kan ikke skje etter bestemt dato, men når våren kommer for fullt.

Oppland Bondelag og Mjøsen Skog BA mener det fortsatt må være tillatt å kjøre traktor til næringsrelatert virksomhet der det har vært tillatt så langt, for eksempel inn til Eldåbu (gjeterbu).

Det er positivt at det i Frydalen landskapsvernområde foreslås å gi dispensasjon for kjøring knyttet til landbruksaktivitet. Peer Gynt setervei bør kunne brøytes fram til jul dersom det foregår tømmerdrifter i området. Det bør og være tillatt med parkering langs denne veien slik som det praktiseres i dag.

Generelt mener vi det bør tillates parkering langs vei. I dag har dette et begrenset omfang, og vi mener det er bedre å tillate parkering enn å foreta naturinngrep for å hindre dette.

Vi mener at innenfor de sentrale verneområdene bør en ha en svært restriktiv og begrenset mulighet for motorferdsel både sommer og vinter. Dette må gjelde alle som har oppdrag/oppgaver i verneområdene.

Landbruket i forvaltningsplanen

Forvaltningsplanen tar utgangspunkt i at det fortsatt skal drives tradisjonelt landbruk, og det legges opp til at dette kan fortsette. Dette går klart fram der det står at det er landbruksbegrepet på vernetidspunktet som er gjeldende.

Forvaltningsplanen gir imidlertid ikke åpning, slik vi vurderer det, til næringsutvikling innen landbruket i disse områder. Det har, som nevnt innledningsvis, vært mye fokus på at landbruksnæringa må ta alle ressurser i bruk. Da må også forvaltningsplanen gi åpning for at det kan drives næringsutvikling i utmark, for eksempel turisme og annen næring knyttet til utmarka.

Avslutning

Oppland Bondelag og Mjøsen Skog mener at det må legges opp til lokal forvaltning av verneområdene i Rondane. Det må stilles tilstrekkelig med ressurser til rådighet slik at den lokale forvaltningen kan utøves på en god måte.

Forvaltningen av verneområdene påvirker mange kommuner, næringer og enkeltmennesker slik at deres muligheter til å drive ulik næringsvirksomhet og –utvikling begrenses. Oppland Bondelag og Mjøsen Skog BA mener at en plan der det må gjøres avveininger mellom bruk og vern, burde vært underlagt en politisk sluttbehandling, og ikke vært delegert til et administrativt nivå.

Med hilsen

Oppland Bondelag

Ola Råbøl
Organisasjonssjef

Mjøsen Skog BA

Erik A. Dahl
Adm. Dir